

ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၤ

မၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယာ်လၢကီၢ်ပယီၤမိခိၣ်န့ၣ်သဝီပုၤ

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ

လါမးရှး ၅သီ, ၂၀၁၈ နံၣ် / KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်-17-62-12

မုၢ်တြၢ် တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ: BGF သးရှၢၣ် # ၁၀၁၃ အသးဖိတဂၤ တၢ်မၤဒၢၣ်မၤလိာ်သဝီဖိဖဲ န့ၣ်လိာ်ကီၢ်ဆၢ ဖဲလါမးရှး ၂၀၁၇ နံၣ်

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီအံၤ ဟံၣ်ဖျါဝဲ သးခိးကီၢ်ဆၢ (BGF) အသးဖိတဂၤဒိတီၢ်ဒီးမၤဒၢၣ်မၤလိာ်သဝီဖိဖဲ အ---သဝီ, မးထီကရူၤ, န့ၣ်လိာ်ကီၢ်ဆၢ, မုၢ်တြၢ်ကီၢ်ရှၢၣ် လါမးရှး ၂၄ သီ, ၂၀၁၇ နံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. BGF သးရှၢၣ် (၁၀၁၃) အသးဖိလၢအမံၤမုၢ် ထီ တဂၤလဲၤထီၣ်ဝဲဆူ သဝီဖိအဟံၣ်တဖျါအပူၤ ဖဲလၢသဝီဖိသ့ၣ်တဖျါ ဟံၣ်ဖျါမၤသကိးတၢ်လၢ လၢတၢ်မၤဘျီထီၣ်ဝဲပုၤသံတဂၤအဂီၢ်အဖၢမုၢ်ဒီး BGF သးဖိတဂၤအံၤ တီၢ်ဝဲသဝီဖိတဖျါ အခိၣ်ဒီးကျိန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဖျါန့ၣ် မုၢ်ဝဲစီၤဟ--- ဒီးအတံၤသကိး အဂၤခံၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိသ့ၣ်တဖျါအံၤပျါ ဘၣ်သးဖိတဂၤအံၤအယိဒီး အိၣ်ကစ့ဝဲအဝဲသ့ၣ် ဘၣ်တၢ်မၤဒၢၣ်မၤလိာ်အံၤအခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါ | န့ၣ်လိာ်ကီၢ်ဆၢ, မုၢ်တြၢ်ကီၢ်ရှၢၣ် (လါမးရှး ၂၀၁၇)

တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါလံာ်တဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ်ဖျါ ပျီပူၤပုၤမၤသကိးတၢ်ဖဲ မုၢ်တြၢ်ကီၢ်ရှၢၣ် လၢအဘၣ် တၢ်န့ၣ်လိာ်အိၣ်လၢ ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၤ KHRG လၢကမၤနီၣ်မၤယါ တၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သး တဖျါဖဲလိာ်ကဝီၤန့ၣ်လီၤ.¹ လံာ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီအံၤဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၣ်အိၣ်ဖဲ လါယုၤလဲ ၂၀၁၃ နံၣ် ယုၣ်ဒီးတၢ်ကစီၣ်အဂၤ တဖျါလၢအမုၢ် တၢ်ကဲထီၣ်သးတၢ်ဟံၣ်ဖျါအဂၤ ၁ ဘၣ်, တၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်သံဒီး ၆ ခါ, ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါ ၁ ဘၣ် ဒီး တၢ်ဂီၤ ၁၀၇ ဘၣ်လၢဘၣ်တၢ်ဆၢထီၣ်အိၣ်လၢ မုၢ်တြၢ်ကီၢ်ရှၢၣ်န့ၣ်လီၤ.²

¹ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူၤ KHRG န့ၣ်လိာ်ပျီပူၤပုၤမၤသကိးတၢ်တဖျါလၢ ကီၢ်ပယီၤမုၢ်ထီၣ်တကပၤလၢကမၤနီၣ်မၤယါ တၢ်မၤအာမၤပယုၤ တၢ်ကဲထီၣ်သးတဖျါ ဒီဖျါတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဖျါ ဒိတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်တၢ်အတီၢ်ပတီၢ်တၢ်မၤအကျဲအသိးဒီး မၤဝဲ တၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်ဒီးသဝီဖိအဂၤတ ဖျါ, ကွဲးဖျါထီၣ်ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဖျါလၢဘၣ်ဃးဖဲ တၢ်လိာ်လၢအဝဲသ့ၣ် ညီန့ၣ်ဝဲတဖျါန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ကွဲးထီၣ်ဝဲ တၢ်မၤနီၣ်မၤယါပုၤ ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယာ်တၢ် မၤအာမၤပယုၤအလံာ်ဟံၣ်ဖျါအခါ ပျီပူၤပုၤမၤ တၢ်ဖိတဖျါဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအိၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤယါဝဲတၢ်မၤပယုၤပုၤဂ့ၢ် ဝိခွဲးယာ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဆိမိၣ်လၢအ ကါဒိၣ်တဖျါ ဒီဖျါတၢ်မၤလိာ်တၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖျါလၢ တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်ထံးတဖျါလၢကျဲအါဘိဒီး ဒိပမၤန့ၣ်အိၣ် လၢဂံၢ်ခိၣ် ထံးအသိး ဒီးတၢ်ကဲထီၣ်သးအတၢ်ဆိတလဲအတၢ်ထီၣ်သတြၢ်သ့ၣ်တဖျါန့ၣ်လီၤ.

² လၢတၢ်ကမၤဂ့ၢ်ထီၣ် KHRG အကျိၤအကျဲတဖျါဖျါဖျါဖျါ ကဂ့ၢ်ထီၣ်အဂီၢ်ဒီး ဒိသိးကန့ၣ်အါထီၣ် တၢ်ဆဲးကျိး အတၢ်လဲၤဒီဖျါတဖျါ လိာ်လိာ်ဒဲးဒီး သဝီဖိလၢကီၢ်ပယီၤထံးခိတကပၤအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်တဖျါ ဒီးဒိ KHRG အတၢ်ပညိၣ်အိၣ်ဝဲအသိး လၢကတီၣ်ထီၣ် တၢ်ကစီၣ်လၢဒီးန့ၣ်ဘၣ် လၢပျီပူၤတဖျါခဲလၢာ် ဖဲဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်အကျိၤ အကျဲအိၣ်ဝဲအသိးဝံၤဒီး တၢ်ကျိၤထံးအိၣ် ဒီးတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဂၤအတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘါအဂီၢ်ဒီး

(၁) တပတီၢ်-တၢ်ကထိၣ်သးအဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး

တၢ်ကထိၣ်သးအကလုာ်	တၢ်မၤဒၢၣ်မၤလိာ်ဒီးတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး
တၢ်ကထိၣ်သးမုၢ်န့ၢ်မုၢ်သီ	လါမးၤၤ ၂၄ သီ, ၂၀၁၇န့ၣ်
တၢ်ကထိၣ်သးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ (သဝီ, ကရူၢ်, ကီၢ်ဆၣ်, ကီၢ်ရ့ၣ်)	အ---သဝီ, မးထီကရူၢ်, န့ၣ်လိကီၢ်ဆၣ်, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရ့ၣ်

ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဂၤအဂ့ၢ်အကျိၤ			
မံၤ	စီၤၤ---	မိၤ၀---	မိၤ၀---
သးန့ၣ်	---	တသ့ၣ်ညါ	တသ့ၣ်ညါ
မုၢ်/ခွါ	ခွါ	ခွါ	ခွါ
ကလုာ်	ကညီ	တသ့ၣ်ညါ	တသ့ၣ်ညါ
ဟံၣ်ဖိယီဖိ အိၣ် /တအိၣ်	အိၣ်	တသ့ၣ်ညါ	တသ့ၣ်ညါ
တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ	တၢ်မၤဒီးလဲ	တသ့ၣ်ညါ	တသ့ၣ်ညါ
တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါ	ဘူးဒး	တသ့ၣ်ညါ	တသ့ၣ်ညါ
တၢ်ဟံမူဒါ /လီၢ်လၢ	သဝီဖိ	သဝီဖိ	သဝီဖိ
အိၣ်ဆိးန့ၣ်သဝီ	အ--သဝီ	အ---သဝီ	၀---သဝီ

ပုၤလၢအမၤအၢပယုၤတၢ်တဂၤအဂ့ၢ်အကျိၤ				
မံၤ	လီၢ်လၢ	သုးကျိၤ/ သုးရ့ၣ် / သုးတြီၤ	အိၣ်သ့ၣ်လီၤသးလီၢ်ကျဲ /သုးကလၢၤ	အခိၣ်အမံၤဒီးလီၢ်လၢ
ငထီ	သုးဖိ	သုးခိးကီၢ်ဆၢ BGF သုးရ့ၣ် #၁၀၁၃	ကတၢၢ်တံးသုးရ့ၣ်	သုးခိၣ်ခိၣ်ဂီၢ်ဂ့ၢ်စီၤလၢၣ်ကျဲ

(၂) ပတီၢ်တပတီၢ်-တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအကံၢ်အစီ

၁. ရဲၤပုၤနဟံးန့ၢ်တၢ်ကထိၣ်သးတခါအံၤ တဆီဘၣ်တဆီတက့ၢ်.

ဘၣ်တၢ်မၤဘၢအဂ့ၢ်အကျိၤလၢအကါခိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်ဟံဖျါလၢအဘူးအ တံၢ်အဂၤတဖၣ် ဘၣ်တၢ်နီၤဖးလီၤဆူ တၢ်ကစီၣ်အကလုာ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ ဒီးအန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မုၢ်ဘၣ်သးဖးအါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်အဂၤလၢအဘၣ် ထွဲလိာ်သးတဖၣ်တခါစုၣ်စုၣ်အဂီၢ် ဝံသးစူၤကွၢ်ဘၣ်လၢ KHRG တၢ်ကစီၣ်သန့တက့ၢ်.

ဖဲကညီဂံဝိခွဲးယာ်ကရူာ် ပုၤထာ်တၢ်ကစီၣ်ဖိတဂၤဟးယုသ့ၣ်ညါတၢ်ကစီၣ်လၢ အီၤသံၤဒံၣ်အကျဲၤမ့ၢ်ခိၣ် ဖဲ ဝုၢ်မ့ၢ်တြီၢ် ဒီးမဲၤစံၢ်ထံၣ် အဘၢၣ်စၢၤ အဆၢကတီၢ် အဝဲန့ၢ်ဟူၣ်ဘၣ်တၢ်ကစီၣ်ဘၣ်သးဒီး စီၤဟ---ဒီး မိၤဝ---လၢအ---သဝီ, ဒီး မိၤဝ---လၢ ဂ---သဝီဘၣ်တၢ်မၤဒၢၣ်မၤလိာ်အီၤလၢ BGF အသုးဖိ ငထီၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ, ပုၤထာ်တၢ်ကစီၣ်ဖိတဂၤအံၤ လဲၤမၤတၢ်သံကွၢ်သံဒီးဒီး စီၤဟ---ဘၣ်သးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

ကွဲးနီၣ်ပုၤလၢဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤအမ့ၢ်အတီၤလၢကျဲၤလဲၣ်.
 စီၤဟ---ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ “ဖဲBGF သုးဖိတဂၤလဲၤန့ၣ်လီၤဆူ ဖါတံၢ် ခ---အဟံၣ်ပုၤ ဖဲအ---သဝီ အဆၢကတီၢ်န့ၣ် သဝီဖိ လၢအအိၣ်သံး ဖဲဟံၣ်ဝဲန့ၣ်အပူၤအကျိၤတဂၤလၢအမံၤမ့ၢ် မိၤဝ---အံၤ, မူၤ သံး ဒီး ကိးထီၣ်ဝဲ ‘မ့ၢ်မတဂၤမးလဲၣ်’ န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ် ငထီၣ် ဟံးထီၣ်အကျိၤဒီး တီၢ်ဝဲ သဝီဖိတဂၤအံၤ အခိၣ်န့ၣ်လီၤ.” လၢသဝီဖိတဂၤအံၤအတၢ်ဟံၣ်ဖျါအဖိခိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါဘၣ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ် အံၤမ့ၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးအမ့ၢ် အတီၤအဝဲတူၢ်ဘၣ်ဝဲလၢအနီၢ်ကစၢ်န့ၣ်လီၤ.

(၃)ပတီၢ်တပတီၢ်-ဟံၣ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပုၤပုၤတက့ၢ်

ဟံၣ်ဖျါတၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢလၢပုၤပုၤတက့ၢ်.
 ဖဲလၢမးရှး၂၄သီ, ၂၀၁၇ နံၣ်န့ၣ်, တၢ်ဒိတီၢ်ဒီးတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးကဲထီၣ်အသးတခါဖဲအ---သဝီ, မးထီၣ်ကရူာ်, န့ၣ်လိကီၢ်ဆၢ, မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရှၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒိတီၢ်လၢအပုၤဒီးတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးအံၤမ့ၢ်ဝဲ တၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဂံဝိခွဲးယာ်တခါ လၢအမၤဘၣ်ဒိသဝီဖိန့ၣ်လီၤ. ပုၤမၤကမၣ်ကွီၢ်မ့ၢ်သဲးမ့ၢ်ဝဲ BGF သုးရှၢ #၁၀၁၃ အသုးဖိ ငထီ, လၢအသးနံၣ်အိၣ်ဝဲ ၃၂ နံၣ်တဂၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဖၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဒိအီၤတီၢ်အီၤမ့ၢ်ဝဲ စီၤဟ---, သးနံၣ် --- နံၣ်, မိၤဝ--- လၢအမ့ၢ် အ---သဝီဖိ ဒီးမိၤဝ---လၢအမ့ၢ် ဂ---သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
 ဘၣ်မန့ၣ်အယိ သုးဖိတဂၤအံၤမၤဒၢၣ်မၤလိာ် အဝဲသ့ၣ်လဲၣ်န့ၣ် သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်တသ့ၣ်ညါလီၤတံၢ် ဘၣ်. ဘၣ်ဆၢဒီး ဆိကမိၣ်ဝဲလၢအမ့ၢ်ဒၣ် သုးဖိတဂၤအံၤအတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိး ဒီးတၢ်ဟံၣ်ကဖၤလၢ သးအယိန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ် အလၢအပုၤမ့ၢ်ဝဲ, ဖါတံၢ်ခ---, သးနံၣ် ၆၀, လၢအအိၣ်လၢ အ---သဝီ, မးထီၣ်ကရူာ်, န့ၣ်လိကီၢ်ဆၢ တဂၤမၤဘူၣ်မၤဘါလၢ အမိၢ်စ့ၣ်ကွံာ်အသးအယိဖဲ လၢမးရှး ၂၄သီ, ၂၀၁၇ နံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. နီၣ်ဖိသဝီဖိလုၢ်လၢထူၤသနူအိၣ်ဝဲအသိး, သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဟံးဟံၣ်ဖျါမၤသကိးတၢ်လၢတၢ် တူၢ်လိာ်တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တကတီၢ်ယိ, သဝီဖိတနီၤ အိၣ်သကိးဝဲသံးဒီး လိာ်ကွဲးသကိးဝဲတၢ်ဒိဖဲန့ၣ်လီၤ.
 ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ် BGF သုးဖိလၢအမ့ၢ် ငထီ တဂၤလဲၤန့ၣ်လီၤဝဲလၢဟံၣ်တဖျါန့ၣ်အပူၤ ဒီးလဲၤယီၤဝဲဆူ သဝီဖိလၢအအိၣ်သံးဒီး ဒိဖဲ သ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ. တကတီၢ်ယိန့ၣ်, သဝီဖိအိၣ်သံးမူၤတဖၣ်အကျိၤတဂၤကိးထီၣ်ဝဲ “မတၢ်တဂၤ မးလဲၣ်” န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ, ငထီ တဂၤအံၤဟံးထီၣ်အကျိၤဒီးပညိၣ်ယီၤဝဲဆူသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ပျံၤတၢ်ဖုးတၢ်ဒီးဟူးဂဲၤတဘူၣ်နိတဂၤအယိ အိၣ်ဝဲဘိၣ်ကလၢန့ၣ်လီၤ. တကတီၢ်ယိန့ၣ် ငထီ

တီဝဲစီဟ---အခိၣ်ဒီးကျိ ဒီးကိးပါဝဲ မိၤဝ---န့ၣ်လီၤ. တကးဒီးဘၣ် ငထိ ပညိၣ်ယီၤစ့ၢ်ကိးအ ကျိဆူ မိၤထ---အအိၣ်ဒီးထိဝဲအခိၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဖၣ်ဒီသဒါလီၤအသးလၢ တၢ်အဂ့ၢ်အဂၤ တဘျီဘၣ်သတးဒီး အိၣ်ဒၣ်ထဲလၢတၢ်ကစုဒုဝဲ ငထိ အတၢ်မၤဒၢၣ်မၤလိာ်အိၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ် တကးဒ်သိးအံၤခါဆူညါကဲထီၣ်ဒီးအသးသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

(၄)ပတီၢ်တပတီၢ်-တၢ်ယုန့ၢ်အခွဲး

မ့ၢ်ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖၣ် ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢပကသူတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတခါအံၤခါ, ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ခွဲး တၢ်ယာ်လၢပကသူတၢ် ဂ့ၢ်အံၤလၢကျဲၣ်လဲၣ်.

စီဟ--- ဟ့ၣ်အခွဲးလၢတၢ်ကရၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အိၤဝဲ လါအုၣ်ဖြၣ် ၃သိ, ၂၀၁၇ နံၣ်ဖဲ အ---သဝီ, မးထီကရူၢ်, န့ၣ်လိ ကိာ်ဆၣ်, မ့ၢ်တြီၢ်ကိာ်ရ့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤ ဟ်ဖျါဝဲ စီဟ--- လၢအဘၣ်တၢ်မၤဒၢၣ်မၤလိာ်အိၤ လၢ BGF အသးဖိ ငထိဖဲအဝဲအိၣ်လၢပုၤ မၤဘျီ ထီၣ်ပုၤသံအမူးခါ န့ၣ်လီၤ. တကတီၢ်လီၤသ ဝီဖိအဂၤ ခံၣ်လၢအအိၣ်သးဒီးလိာ်ကွဲတၢ်ဒိဖဲစ့ၢ်ကိး ဘၣ်တၢ်ကိး ပါအိၤဒီးမၤဒၢၣ်မၤလိာ်အိၤလၢ BGF သးရ့ၣ် #၁၀၁၃ အသးဖိ ငထိ န့ၣ်လီၤ. [တၢ်ဂီၤ- KHRG]

Mu Traw (Hpapun) District

Karen Human Rights Group (KHRG)